یادداشت

تنگه هرمز، میدان «جنگ اراده‌ها»

علی‌حسن حیدری
کارشناس سیاسی

تحولات اخیر پیرامون تنگه هرمز را نباید صرفاً در چارچوب یک رخداد امنیتی یا جابه‌جایی نظامی تحلیل کرد. آنچه امروز در این آبراه راهبردی در حال وقوع است، بیش از آنکه یک رقابت نظامی باشد، بازتاب یک دگرگونی عمیق در معادلات ژئوپلیتیکی غرب آسیاست. تنگه هرمز به صحنه‌ای تبدیل شده که در آن، بازیگران منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای نه تنها توان نظامی، بلکه میزان اثرگذاری اراده سیاسی، قدرت بازدارندگی و توان مدیریت بحران خود را به نمایش می‌گذارند. به این دلیل، تحولات هرمز را باید در چارچوب «جنگ اراده‌ها» تحلیل کرد، جنگی که در آن پیروزی، تنها با برتری تسلیحاتی تعریف نمی‌شود، بلکه با توان تأثیرگذاری بر محاسبات راهبردی طرف مقابل معنا پیدا می‌کند.

تنگه هرمز صرفاً یک گذرگاه دریایی نیست. این آبراه شریان انتقال بخش مهمی از انرژی جهان و یکی از حساس‌ترین گره‌های ژئوپلیتیکی اقتصاد بین‌الملل است. بخش قابل توجهی از صادرات نفت و گاز کشورهای حاشیه خلیج فارس از این مسیر انجام می‌شود و هرگونه ناامنی یا اختلال در آن، پیامدهایی فراتر از منطقه دارد. از همین رو، هرمز همواره در کانون رقابت قدرت‌های بزرگ قرار داشته و هر تحول در آن، تنها یک رخداد محلی نیست، بلکه پیامی برای بازارهای جهانی، امنیت انرژی و موازنه قدرت در سطح بین‌المللی محسوب می‌شود.

در دهه‌های گذشته، الگوی مسلط امنیتی در خلیج فارس بر این فرض استوار بود که ثبات منطقه تنها از طریق حضور و مداخله قدرت‌های فرامنطقه‌ای تأمین می‌شود. این رویکرد، حضور گسترده نظامی خارجی را به عنوان ضامن امنیت معرفی می‌کرد. با این حال، تجربه گذشته نشان داده است که این الگو نتوانسته امنیتی پایدار ایجاد کند و در بسیاری از موارد، خود به تشدید رقابت‌های ژئوپلیتیکی، افزایش بی‌اعتمادی و گسترش بحران‌های امنیتی انجامیده است. این تجربه، زمینه را برای طرح این پرسش فراهم کرده است که آیا امنیت خلیج فارس را می‌توان بیش از گذشته بر ظرفیت و مسئولیت‌پذیری بازیگران منطقه‌ای استوار کرد؟

در این میان، ایران اسلامی به دلیل مجموعه‌ای از مؤلفه‌های ژئوپلیتیکی، نظامی و سیاسی، در معادلات هرمز جایگاهی ویژه دارد. موقعیت جغرافیایی، اشراف بر سواحل شمالی تنگه، توسعه توان بازدارندگی، تجربه مدیریت بحران‌های منطقه‌ای و نقش‌آفرینی در تحولات غرب آسیا، ایران را به یکی از بازیگران تأثیرگذار این حوزه تبدیل کرده است. این واقعیت سبب شده است که بسیاری از تحلیلگران، امنیت خلیج فارس را بدون در نظر گرفتن نقش ایران، فاقد پایداری و اثربخشی بدانند. از این منظر، اهمیت ایران تنها در توان نظامی خلاصه نمی‌شود، بلکه به ظرفیت آن برای تأثیرگذاری بر محاسبات امنیتی و سیاسی دیگر بازیگران نیز برمی‌گردد.

آنچه تحولات اخیر را متمایز می‌کند، صرفاً افزایش نقش یک بازیگر نیست، بلکه تغییر تدریجی منطق حاکم بر امنیت منطقه است. در ادبیات راهبردی، قدرت زمانی معنا پیدا می‌کند که بتواند بر محاسبات و رفتار رقیب اثر بگذارد. بازدارندگی نیز تنها به معنای در اختیار داشتن تجهیزات پیشرفته نیست، بلکه زمانی محقق می‌شود که طرف مقابل، در طراحی اقدامات خود، ناگزیر از لحاظ کردن ظرفیت‌ها، خطوط قرمز و هزینه‌های واکنش بازیگر مقابل باشد. امروز تحولات هرمز موجب شده است که تصمیم‌گیران منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای در محاسبات خود بیش از گذشته نقش و واکنش ایران را لحاظ کنند، این یعنی تقویت جایگاه بازدارندگی و افزایش وزن راهبردی ایران.

تجربه روابط بین‌الملل نشان داده است که قدرت نظامی، شرط لازم برای بازدارندگی است، اما شرط کافی برای رهبری و ثبات‌آفرینی نیست. هر نظم پایدار، علاوه بر توان دفاعی، به دیپلماسی فعال، همکاری اقتصادی، اعتمادسازی، مشروعیت منطقه‌ای و سازوکارهای مشترک امنیتی نیاز دارد. ایران امروز در کنار بازدارندگی، ثبات نیز تولید می‌کند و میان منافع ملی خود و منافع جمعی منطقه توازن برقرار می‌سازد، این یعنی ماندگاری قدرت و نفوذ. از این منظر، آینده هرمز تنها در میدان نظامی رقم نخواهد خورد. رقابت بر سر روایت‌ها، جنگ شناختی، مدیریت افکار عمومی، دیپلماسی منطقه‌ای و توان ایجاد ائتلاف‌های پایدار، به همان اندازه اهمیت دارند. امروز، بازیگری موفق است که بتواند همزمان در میدان نظامی، سیاسی، اقتصادی، رسانه‌ای و شناختی ابتکار عمل را در اختیار داشته باشد. این همان ویژگی جنگ‌های ترکیبی است که مرز میان امنیت سخت و نرم را از میان برداشته و همه ابزارهای قدرت را در خدمت تحقق اهداف راهبردی قرار داده است.

بر همین اساس، اگر قرار باشد غرب آسیا به سوی نظمی باثبات حرکت کند، این نظم نه بر حذف بازیگران منطقه‌ای، بلکه بر پذیرش واقعیت‌های ژئوپلیتیکی، احترام متقابل، گفت‌وگو و مسئولیت‌پذیری مشترک در چارچوب طرح امنیتی جمعی بومی غیروابسته به نیروهای مزاحم فرامنطقه‌ای استوار خواهد بود.

جمع‌بندی آنکه، تنگه هرمز امروز تنها یک آبراه راهبردی نیست، بلکه آینه‌ای از تحولات ژئوپلیتیکی غرب آسیاست. اهمیت تحولات اخیر بیش از آنکه در جابه‌جایی تجهیزات نظامی باشد، در تغییر تدریجی موازنه ادراک، بازدارندگی و تصمیم‌سازی نهفته است. امروز قدرت راهبردی ایران توانسته بر محاسبات رقیب اثر بگذارد و نظم منطقه‌ای مبتنی بر توازن قدرت، گفت‌وگو و مشارکت بازیگران بومی را معرفی کند، نظمی که توان تبدیل قدرت به ثبات، بازدارندگی به همکاری و ژئوپلیتیک به معماری امنیتی پایدار بومی را رقم خواهد زد. این تحول، بیش از آنکه جابه‌جایی قدرت باشد، تغییر در منطق قدرت است، گذاری تدریجی از «امنیت تحمیلی» به «امنیت مبتنی بر موازنه و مشارکت منطقه‌ای». هرمز امروز تنها شاهراه انرژی جهان نیست، شاهراه گذار از نظم قدیم به نظم جدید است. این شاید مهم‌ترین پیامی باشد که امروز از تنگه هرمز به منطقه و جهان مخابره می‌شود.

خبر آخر

عبدی و اعتماد مجرم شناخته شدند

هیئت منصفه دادگاه‌های سیاسی و مطبوعاتی، عباس عبدی و روزنامه اعتماد را مجرم شناخت.

به گزارش تسنیم، اکبر نصراللهی، سخنگوی هیئت منصفه دادگاه‌های سیاسی و مطبوعاتی، اتهام روزنامه اعتماد و آقای عباس عبدی را «ایجاد اختلاف بین اقشار جامعه و نشر اکاذیب و مطالب خلاف واقع»، موضوع اعلام جرم دادستانی تهران و همچنین شکایت حدود ۸۰۰ نفر از مردم و جمعی دیگر از اقشار شهرستان کاشمر، اعلام کرد.

آقای عباس عبدی در بخشی از یادداشت خود در روزنامه اعتماد، مورخ شانزدهم اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۵، با اشاره به تجمعات مردم در میادین و خیابان‌های سراسر کشور نوشته بود: «بدتر اینکه، اکثریت مردم هم با تصمیماتی که یک اقلیت رانتی از کف خیابان تحمیل کنند، همدلی نخواهند داشت.» پس از آن، دادستانی تهران با استناد به محتوای یادداشت متهم در روزنامه اعتماد، از جمله: «الف) ایجاد دوقطبی کاذب و اختلاف مابین اقشار جامعه (بند ۴ ماده ۶ قانون مطبوعات)؛ ب) پخش شایعات و مطالب خلاف واقع (بند ۱۱ ماده ۶ همان قانون)»، هم به دلیل اقلیت خواندن مردم حاضر و نیز رانتی خواندن آنها، علیه آقای عباس عبدی و صاحب‌امتیاز حقوقی روزنامه اعتماد (مؤسسه رسانه‌نگاران خوب‌اندیش) اعلام جرم کرد. سرانجام، هیئت منصفه بعد از شنیدن دفاعیات شاکی، متهم و وکلای متهمان در شعبه ۸ دادگاه کیفری یک که به ریاست قاضی تقییان برگزار شد، روزنامه اعتماد و آقای عباس عبدی را با اکثریت آرا مجرم شناختند و مستحق تخفیف ندانستند.

گزارش

تنگه هرمز بسته، پایگاه‌های امریکا در منطقه زیر آتش نیروهای مسلح رفت

هرمز، باتلاق امریکایی‌ها، میدان ابتکار ایران

رئیس‌جمهور خودشیفته امریکا تمام توان خود را به کار گرفته تا از باتلاقی که در تنگه هرمز برای خود و متحدانش ایجاد کرده خارج شود، اما هرچه تقلا می‌کند، بیشتر در این باتلاق فرو می‌رود. در سوی مقابل، اما جمهوری اسلامی ایران با در دست گرفتن ابتکار عمل، صحنه تقابل را به میدانی برای اعمال اراده خود تبدیل کرده است. در حالی که امریکا با تشدید حملات و اقدامات ماجراجویانه تلاش می‌کند ایران را به عقب‌نشینی از مواضع قانونی خود وادار کند، پاسخ‌های متقابل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی، دامنه رویارویی را به پایگاه‌ها و مراکز راهبردی امریکا در منطقه کشانده و معادلات میدانی را وارد مرحله‌ای تازه کرده است.

در ادامه تجاوزهای امریکا، جنگنده‌های ارتش این کشور بامداد دیروز با حمله به اماکن نظامی، انتظامی، دکل‌های مخابراتی، برخی تأسیسات آبرسانی و فرودگاه‌ها در استان‌های خوزستان، هرمزگان، بوشهر، مرکزی و اصفهان، بیش از ۲۵ نقطه را با بیش از ۸۰ اصابت هدف قرار دادند که در پی آن سه نفر به شهادت رسیده و تعدادی نیز مجروح شدند. بر اساس گزارش‌ها، هدف از این حملات، افزایش فشار بر جمهوری اسلامی ایران برای وادار کردن تهران به امتیازدهی در دو موضوع تنگه هرمز و پرونده هسته‌ای عنوان شده است. در مقابل، جمهوری اسلامی ایران ضمن پاسخ به مراکز پشتیبانی ارتش امریکا و حمله به پایگاه‌های نظامی این کشور، تنگه هرمز را به طور کامل مسدود کرده، مذاکرات را متوقف ساخته، به شناورهای عبوری از این آبراه شلیک کرده و بانک اهداف امریکا در منطقه را به طور مستمر زیر آتش قرار داده است.

■ درهم کوبیدن مرکز فرماندهی پهپادی امریکا در بحرین

بر این اساس، روز گذشته و در ادامه عملیات مقابله‌به‌مثل، رزمندگان نیروی هوافضای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، مرکز فرماندهی و کنترل پهپادی ارتش امریکا در بحرین را هدف قرار دادند. روابط عمومی سپاه با انتشار اطلاعیه‌ای اعلام کرد: رژیم امریکا که از زمان تأسیس تاکنون بخش عمده‌ای از عمر خود را در جنگ و تجاوز سپری کرده و از شکست‌های اخیر در برابر رزمندگان اسلام نیز عبرت نگرفته است، همچنان به اقدامات تجاوزکارانه خود ادامه می‌دهد. در پاسخ به این اقدامات، رزمندگان نیروی هوافضای سپاه، مراکز مهم تعمیرات و نگهداری بالگردی، آشیانه هواپیمای جنگ الکترونیک P-8 و مرکز فرماندهی و کنترل پهپادی ارتش امریکا در پایگاه شیخ عیسی بحرین را هدف قرار داده و درهم کوبیدند. سپاه در اطلاعیه تأکید کرد: عملیات مقابله‌به‌مثل تا توقف تجاوزهای امریکا ادامه خواهد داشت.

■ انهدام سامانه پاتریوت و رادار راهبردی امریکا در کویت

ساعاتی بعد، روابط عمومی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با انتشار اطلاعیه شماره ۳ از اجرای سومین مرحله عملیات مقابله‌به‌مثل خبر داد. بر اساس این اطلاعیه، رزمندگان نیروی هوافضای سپاه در پاسخ به تجاوزهای امریکا، مخازن سوخت و سامانه پدافند هوایی پاتریوت مستقر در پایگاه امریکایی علی‌سالم کویت و همچنین سامانه راداری راهبردی FPS در پایگاه احمدالجابر را به طور کامل منهدم کردند. در این اطلاعیه با تأکید بر ادامه عملیات مقابله‌به‌مثل آمده است: تنگه هرمز سرزمین ماست و اجازه نخواهیم داد یک ارتش یاغی و کودک‌کش از آن سوی دنیا به دخالت‌های غیرقانونی خود در این آبراه راهبردی ادامه دهد.

■ پایگاه موشک‌های زمین‌به‌زمین امریکا هدف قرار گرفت

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در اطلاعیه دیگری از انهدام پایگاه موشک‌های زمین‌به‌زمین ارتش امریکا در کویت خبر داد. در این اطلاعیه آمده است: رزمندگان نیروی زمینی سپاه در چهارمین مرحله عملیات مقابله‌به‌مثل، پایگاه موشک‌های زمین‌به‌زمین ارتش امریکا را هدف قرار داده و دو سکوی موشکی «های‌مارس» به همراه زاغه‌های مملو از موشک را به آتش کشیده و به طور کامل منهدم کردند.

■ تأسیسات امریکا در بحرین و عمان زیر آتش

در ادامه سلسله عملیات‌های مقابله‌به‌مثل، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با انتشار اطلاعیه شماره ۵ از هدف قرار گرفتن تأسیسات و زیرساخت‌های ارتش امریکا در بحرین و همچنین انهدام رادارهای راهبردی این کشور در عمان خبر داد. در این اطلاعیه آمده است: عملیات قاطع و کوبنده نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران، ارتش امریکا را در شرایط استیصال قرار داده و در حالی که متجاوزان امریکایی در آخرین حملات خود حتی یک پمپ آب کشاورزی در شهرستان ماهشهر را هدف قرار داده‌اند، بار دیگر ماهیت ضد مردمی خود را آشکار ساخته‌اند. روابط عمومی سپاه در ادامه اعلام کرد: رزمندگان نیروی دریایی سپاه، علاوه بر هدف قرار دادن تأسیسات و زیرساخت‌های ارتش امریکا در منطقه جفیر بحرین که آتش ناشی از اصابت‌ها همچنان زبانه می‌کشد، در پنجمین مرحله عملیات مقابله‌به‌مثل با اجرای حملات موشکی و پهپادی، رادار دوربرد هوایی FPS و رادار کشف شناوری مستقر در پادشاهی عمان را نیز مورد اصابت قرار داده و منهدم کردند. در پایان این اطلاعیه تأکید شده است: تنها راه بازگشایی تنگه هرمز برای تردد شناورها، پایان یافتن مداخلات ارتش امریکا در این آبراه و احترام به حاکمیت کشورهای ساحلی است. سپاه همچنین هشدار داد: ادامه این مداخلات، پیامدهای گسترده‌تری برای بازار جهانی نفت و گاز به همراه خواهد داشت.

■ تداوم حملات پهپادی ارتش به مواضع امریکا

در ادامه پاسخ نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران، ارتش نیز از اجرای دور تازه‌ای از حملات پهپادی علیه مواضع ارتش امریکا در منطقه خبر داد. بر اساس اطلاعیه روابط عمومی ارتش، در پاسخ به تکرار حملات امریکا علیه کشور، پهپادهای ارتش جمهوری اسلامی ایران محل استقرار نیروهای امریکایی، سامانه‌های پدافندی و موشکی، جان‌پناه‌ها و سوله‌های پشتیبانی ارتش امریکا در کویت را هدف حملات انهدامی قرار دادند. در این اطلاعیه با محکوم کردن حملات امریکا به مراکز نظامی، زیرساخت‌های غیرنظامی و مردم، بر ادامه دفاع از حاکمیت، استقلال و تمامیت ارضی جمهوری اسلامی ایران تأکید شده و آمده است: نیروهای مسلح با تمام توان به مقابله با هرگونه تجاوز ادامه خواهند داد. همزمان با ادامه درگیری‌ها، ارتش جمهوری اسلامی ایران از انهدام یک فروند پهپاد «لوکاس» دشمن در آسمان بندرعباس خبر داد. بر اساس اطلاعیه ارتش، این پهپاد پس از رهگیری توسط شبکه یکپارچه پدافند هوایی کشور، با شلیک موفق سامانه موشکی زمین‌به‌هوای نیروی پدافند هوایی مورد اصابت قرار گرفت و منهدم شد.

■ تعلیق فعالیت فرودگاه امان و دود بر فراز پایگاه‌های امریکا

همزمان با گسترش دامنه پاسخ‌های ایران، برخی گزارش‌ها از تعلیق فعالیت فرودگاه امان اردن در پی حملات موشکی ایران حکایت دارد. در فضای مجازی نیز ویدئوهایی از برخاستن ستون‌های دود از محدوده ناوگان پنجم نیروی دریایی امریکا در بحرین منتشر شده است. تصاویر منتشرشده همچنین دود ناشی از هدف قرار گرفتن مراکز تعمیرات اساسی بالگردها، آشیانه هواپیماهای گشت دریایی P-8 و مراکز فرماندهی پهپادی امریکا در بحرین را نشان می‌دهد. گزارش‌های منتشرشده حاکی است: پس از حملات موشکی ایران که به وقوع آتش‌سوزی در چندین نقطه انجامید، دود غلیظ بر فراز پایگاه‌های نظامی و دارایی‌های راهبردی امریکا در بحرین به هوا برخاسته است.

■ ■ ■

تحولات اخیر نشان می‌دهد امریکا با هدف وادار کردن جمهوری اسلامی ایران به عقب‌نشینی در دو پرونده تنگه هرمز و هسته‌ای، مسیر تشدید فشارهای نظامی را برگزیده است، اما روند رخدادهای میدانی ـ آن‌گونه که در اطلاعیه‌های رسمی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران منعکس شده ـ حاکی از آن است که این راهبرد نه‌تنها به تغییر رفتار ایران منجر نشده، بلکه دامنه رویارویی را به مراکز حساس و پایگاه‌های نظامی امریکا در منطقه کشانده است. در این چارچوب، آنچه بیش از هر چیز جلب توجه می‌کند، انتقال ابتکار عمل از واشینگتن به تهران است. در حالی که امریکا تلاش می‌کند با افزایش فشار نظامی، ایران را پای میز امتیازدهی بازگرداند، پاسخ‌های متوالی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی، از حمله به مراکز فرماندهی، سامانه‌های پدافندی، رادارهای راهبردی و پایگاه‌های موشکی گرفته تا استمرار عملیات پهپادی، نشان می‌دهد معادله مورد نظر واشینگتن با چالش جدی روبه‌رو شده است.

نمای نزدیک

■ نمی‌گذاریم امریکا در مدیریت تنگه هرمز دخالت کند

سخنگوی قرارگاه مرکزی حضرت خاتم الانبیا (ص) با تأکید بر اینکه به هیچ عنوان نمی‌گذاریم امریکا در مدیریت تنگه هرمز دخالت کند، گفت: مسئولیت همه ناامنی‌ها و گسترش جنگ در منطقه، متوجه امریکا و کشورهایی است که با ارتش جنایتکار آن کشور، همکاری می‌کنند. سخنگوی قرارگاه مرکزی حضرت خاتم الانبیا (ص) اضافه کرد: ماجراجویی‌ها و شرارت‌های مکرر امریکا برای دخالت در مدیریت تنگه هرمز، امنیت منطقه، تجارت بین‌المللی و عبور و مرور کشتی‌های نفت‌کش و تجاری را به‌طور جدی به مخاطره انداخته است و متأسفانه همکاری برخی کشورهای منطقه نیز موجب شده، خطر گسترش جنگ در سراسر منطقه، افزایش یابد. بر این اساس اعلام می‌گردد: پیرو هشدارهای قبلی به هیچ عنوان به امریکا اجازه دخالت در مدیریت تنگه هرمز را نمی‌دهیم و نخواهیم داد. نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران با هرگونه اختلال و ناامنی برای عبور و مرور کشتی‌های تجاری و نفتکش توسط ارتش متجاوز و راهزن امریکا خارج از مسیر تعیین شده ایران و بدون مجوز نیروی مسلح با شدت برخورد می‌نمایند و اقدامات قدرتمند سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و ارتش جمهوری اسلامی ایران در ایام گذشته شاهدی بر این ادعا می‌باشد. سخنگوی قرارگاه مرکزی حضرت خاتم الانبیا (ص) ادامه داد: به سران کشورهای منطقه، هشدار داده می‌شود که هرگونه همکاری با امریکا و پشتیبانی لجستیکی از ارتش متجاوز آن کشور، به منزله جنگ علیه حاکمیت و امنیت ملی ایران تلقی گردیده و در صورت گسترش جنگ در منطقه شعله‌های آتش جنگ، دامن تمام کشورهای منطقه را فرا خواهد گرفت. سخنگوی قرارگاه مرکزی حضرت خاتم الانبیا (ص) گفت: مسئولیت همه ناامنی‌ها و گسترش جنگ در منطقه، متوجه امریکا و کشورهایی می‌باشد که با ارتش جنایتکار آن کشور، همکاری می‌کنند.

مجلس

یک نماینده مجلس:

عاملان شهادت قائد امت نباید احساس امنیت کنند

جنایت بدون هزینه زمینه‌ساز تکرار جنایت است

تأکید بر انتقام از عاملان شهادت قائد امت، ضرورتی منطقی، حقوقی و عقلانی است و این مسئولیت تنها بر عهده ملت ایران نیست، بلکه آزادگان جهان نیز در آن نقش دارند.

محمدصالح جوکار، رئیس کمیسیون شوراها در مجلس، در گفت‌وگو با مهر، با اشاره به پیام اخیر رهبر معظم انقلاب اسلامی مبنی بر اینکه «عهد می‌بندیم که انتقام خون پاک رهبر شهید انقلاب اسلامی و همه شهیدان جنگ را از قاتلین جنایتکار و بی‌آبرو بگیریم»، اظهار کرد: رهبر معظم انقلاب ضمن قدردانی از حضور گسترده ملت‌های ایران و عراق در مراسم تشییع قائد شهید امت، بر استمرار مسیر مقاومت و ضرورت تحقق انتقام از عاملان این جنایت تأکید کردند که این موضوع، نشان‌دهنده نگاه آینده‌نگر و هویتی ایشان به تحولات منطقه است.

رئیس کمیسیون امور داخلی کشور و شوراها در مجلس شورای اسلامی افزود: ملت ایران در طول سال‌های پس از پیروزی انقلاب اسلامی همواره نشان داده است که هویت خود را از فرهنگ عاشورا و قیام امام حسین (ع) گرفته است. به همین دلیل نیز در مقاطع مختلف، هرگاه دشمنان تصور کرده‌اند با ترور، فشار و جنایت می‌توانند ملت ایران را از مسیر خود منحرف کنند، نتیجه‌ای معکوس گرفته‌اند. پیام اخیر رهبر معظم انقلاب نیز بر همین هویت حسینی و روحیه ایثار، مقاومت و ایستادگی تأکید دارد و نشان می‌دهد که این مسیر با قدرت ادامه خواهد یافت.

نماینده مردم یزد در مجلس شورای اسلامی ادامه داد: بخش مهم دیگری از این پیام، تأکید بر ضرورت انتقام از عاملان این جنایت‌های هولناک است؛ جنایت‌هایی که استکبار جهانی و رژیم صهیونیستی مسئولیت آنها را بر عهده گرفته‌اند. این انتقام صرفاً یک مطالبه احساسی نیست، بلکه ضرورتی منطقی، حقوقی و عقلانی محسوب می‌شود. هیچ جامعه‌ای نمی‌تواند در برابر چنین جنایت‌هایی سکوت کند و اگر جنایتکاران احساس کنند هزینه‌ای برای اقدامات خود پرداخت نمی‌کنند، طبیعی است که دامنه اقدامات آنان گسترش خواهد یافت.

جوکار با اشاره به بخش دیگری از پیام رهبر معظم انقلاب گفت: یکی از نکات بسیار مهم این پیام، تأکید بر نقش آزادگان جهان است. برداشت من این است که رهبر معظم انقلاب مسئولیت مقابله با ظلم را محدود به یک ملت یا یک جغرافیا نمی‌دانند. امروز در سراسر جهان انسان‌های آزاده‌ای حضور دارند که از جنایت‌های صورت گرفته به خشم آمده‌اند و هر کدام می‌توانند به سهم خود در مقابله با ظلم و جنایت نقش‌آفرین باشند. این نگاه، پیام مقاومت را از مرزهای جغرافیایی فراتر می‌برد و آن را به یک مطالبه انسانی و جهانی تبدیل می‌کند. وی تصریح کرد: البته بدون تردید ملت قهرمان ایران در این مسیر پیشگام خواهند بود. مردم ایران در طول دهه‌های گذشته نشان داده‌اند که در دفاع از آرمان‌های انقلاب اسلامی و خون شهدا همواره در صف نخست قرار دارند. همان‌گونه که در مراسم تشییع نیز با حضور گسترده خود وفاداری‌شان را به این آرمان‌ها نشان دادند، در تحقق مطالبه انتقام نیز پیشگام خواهند بود و اجازه نخواهند داد خون شهدا به فراموشی سپرده شود.

نماینده مردم یزد در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه جنایتکاران نباید احساس امنیت کنند، اظهار کرد: یکی از پیام‌های مهم رهبر معظم انقلاب این است که عاملان این جنایت‌ها نباید تصور کنند می‌توانند زندگی آرام و بدون دغدغه‌ای داشته باشند. هنگامی که جنایتی با این ابعاد رخ می‌دهد، طبیعی است که افکار عمومی جهان و انسان‌های آزاده نسبت به آن واکنش نشان دهند و همین موضوع امنیت روانی و آرامش عاملان این اقدامات را تحت تأثیر قرار خواهد داد. تجربه‌های تاریخی نشان داده است که هرگاه جنایتکاران با پاسخ مناسب مواجه نشده‌اند، دامنه اقدامات خود را گسترش داده‌اند. از این رو، جلوگیری از تکرار چنین حوادثی مستلزم آن است که عاملان و آمران این جنایت‌ها بدانند اقدامات آنان بدون هزینه نخواهد بود. این موضوع نه تنها از منظر سیاسی، بلکه از منظر حقوق بین‌الملل و اصول پذیرفته‌شده انسانی نیز قابل دفاع است.

رئیس کمیسیون امور داخلی کشور و شوراها در مجلس شورای اسلامی تأکید کرد: پیام رهبر معظم انقلاب صرفاً واکنشی به یک حادثه نبود، بلکه نقشه راه آینده جبهه مقاومت را نیز ترسیم کرد.

گزیده خبر

رئیس قوه قضائیه:

کار مردم یک روز هم نباید زمین بماند

مسئول مبارزه با فساد نمی‌شود خود گرفتار لغزش باشد

رئیس قوه قضائیه با تأکید بر اینکه هیچ‌کس حق ندارد کار مردم را معطل کند، هشدار داد: اگر کسی در دستگاه‌های حاکمیتی و حتی خود قوه قضائیه در انجام امور مردم تعلل کند یا به فساد گرایش پیدا کند، مورد بخشش قرار نخواهد گرفت و مطابق قانون با او برخورد قاطع خواهد شد.

به گزارش مرکز رسانه قوه قضائیه، حجت‌الاسلام محسنی‌اژه‌ای، روز گذشته در نشست شورای عالی قوه قضائیه، ضمن قدردانی مجدد از ملت برای حضور ده‌ها میلیونی در مراسم وداع و تشییع پیکر مطهر امام شهید، اظهار کرد: حضور چندین میلیونی و پرشکوه مردم ایران و همچنین آزادگان جهان، از جمله مردمان شریف عراق، لبنان و پاکستان، در مراسم وداع و تشییع پیکر مطهر امام شهید به مثابه یک رفراندوم باشکوه و اعلام وفاداری دوباره به آرمان‌های انقلاب اسلامی بود. مردم با این حضور پرشور و شعور، با خلف صالح ایشان، رهبر معظم انقلاب، تجدید بیعت کردند و متعهد شدند که ثابت‌قدم و استوار در مسیر امامین انقلاب باقی بمانند.

رئیس قوه قضائیه در ادامه با اشاره به حکم اخیر رهبر معظم انقلاب برای دوره جدید ریاست دستگاه قضا، گفت: از حسن اعتماد رهبر معظم انقلاب کمال تشکر و قدردانی را داریم. معظم‌له بار دیگر مسئولیت ریاست دستگاه قضا را به فردی از خانواده بزرگ قوه قضائیه سپردند. حقیقتاً بار بسیار سنگینی بر دوش همه مسئولان و دست‌اندرکاران قوه قضائیه قرار دارد و باید با مجاهدت بیشتر، پاسخ این اعتماد را بدهیم، فرامین ایشان را در اسرع وقت عملیاتی کنیم و در مسیر خدمت بی‌منت به مردم، شب و روز نشناسیم.

اژه‌ای با اشاره به اهمیت مبارزه با فساد تصریح کرد: در دوره جدید، ضرورت دارد با همکاری و هم‌افزایی همه بخش‌های ذی‌صلاح در داخل و خارج از قوه قضائیه، فصل نوینی در مبارزه همه‌جانبه با فساد گشوده شود. فساد، پدیده‌ای مسری است و اگر ریشه آن خشکانده نشود، گسترش می‌یابد. ما در مسیر مبارزه حرفه‌ای و همه‌جانبه با فساد، دست همکاری به سوی همه بخش‌های ذی‌صلاح دراز می‌کنیم و معتقدیم مقابله با این پدیده شوم، تکلیفی است که بر عهده همه ارکان حاکمیت قرار دارد. برای صیانت از حریم قانون و پاسداری از اعتماد عمومی نیز دست یاری به سوی همه نهادهای نظارتی و دستگاه‌های اجرایی ذی‌صلاح دراز می‌کنیم تا با انسجام رویه‌ها، سدی نفوذناپذیر در برابر مفاسد ساختاری ایجاد شود.

■ گلوگاه‌های فساد را باید مسدود کرد

وی افزود: یکی از اولویت‌های اصلی ما در دوره جدید، همانند دوره گذشته، مبارزه مجدانه، تخصصی و همه‌جانبه با فساد و مسدود کردن گلوگاه‌های فسادزا است. البته این به معنای بی‌اعتنایی به فرد مفسد نیست؛ مفسدان بدون تردید و با نهایت قاطعیت، مطابق قانون، محاکمه و مجازات خواهند شد، اما اولویت اصلی، پیشگیری از وقوع فساد از طریق بستن سرچشمه‌های آن است.

رئیس دستگاه قضا، مقابله با فساد درون‌قوه‌ای را بسیار مهم دانست و خاطرنشان کرد: ما در قوه قضائیه مسئول مستقیم مبارزه با فساد و محاکمه و مجازات مفسد هستیم. بنابراین، اگر در مجموعه خودمان لغزشی وجود داشته باشد، کارمان بسیار سخت خواهد شد. نمی‌شود خودمان گرفتار لغزش باشیم و بخواهیم دیگران را هدایت یا مجازات کنیم.

■ پرچمدار عدالت نمی‌تواند عادل نباشد

رئیس قوه قضائیه تأکید کرد: با توجه به شرایط حساس کشور، اگر افرادی در دستگاه‌های حکومتی و حتی در خود قوه قضائیه به فساد گرایش پیدا کنند یا در پیشبرد امور مردم تأخیر و تعلل را جایز بدانند، مطمئن باشند که مورد بخشش قرار نخواهند گرفت و با نهایت قاطعیت و مطابق قانون با آنها برخورد خواهد شد. وی همچنین با اشاره به جایگاه قوه قضائیه در توسعه عدالت گفت: ما در قوه قضائیه پرچمدار عدالت هستیم و می‌خواهیم عدالت را گسترش دهیم؛ نمی‌شود پرچم عدالت را به دوش کشید، اما در رفتار و گفتار بی‌عدالتی پیشه کرد. باید ملکه عدالت برای همه ما نهادینه شود؛ اگر خودمان عادل نباشیم، نمی‌توانیم عدالت را گسترش دهیم.

اژه‌ای بر ضرورت حسن خلق با مردم و مراجعان به دستگاه قضایی نیز تأکید کرد و گفت: حسن خلق با مردم و مراجعان از اوجب واجبات است. ما در قوه قضائیه با مشکلات و محدودیت‌های فراوانی از جمله حجم بالای پرونده‌ها و کمبود امکانات مواجه هستیم، اما هیچ‌یک از این موارد، مجوز رفتار نامناسب با مردم نیست. بارها تأکید کرده‌ام که رفتار ما با مردم، از حکم و رأی ما مهم‌تر است. وی با بیان اینکه انتظارات از قضات و کارکنان دستگاه قضایی یک‌طرفه نیست، افزود: از قضات انتظار داریم با نهایت اتقان، عدالت و سرعت به پرونده‌ها رسیدگی کنند و با مراجعان حسن خلق داشته باشند. در عین حال، از محدودیت‌ها و کمبود امکانات موجود نیز آگاه هستیم و در دوره جدید تلاش خواهیم کرد این مشکلات را کاهش دهیم تا زمینه برای انجام بهتر وظایف قضات و کارکنان فراهم شود. رئیس قوه قضائیه همچنین، مجاهدت مسئولان و کارکنان قضایی در شرایط جنگی را ستود و اظهار کرد: از ۲۳ خرداد سال گذشته که دشمن غدار جنگ را بر ما تحمیل کرد، قاطبه نیروهای قضایی در سنگر خدمت به مردم حضور داشته‌اند. تأکید من این است که باید این مجاهدت را افزایش دهیم و حتی برای یک روز هم کار مردم را زمین نگذاریم.

در بخش دوم نشست شورای عالی قوه قضائیه، محسنی‌اژه‌ای بر ضرورت شناسایی و حل مسائل اولویت‌دار دستگاه قضا، به‌ویژه موارد مندرج در پیام رهبر معظم انقلاب، تأکید کرد و گفت: یکی از مطالبات امام شهید و همچنین رهبر معظم انقلاب از قوه قضائیه، مبارزه با فساد در داخل و خارج از دستگاه قضا است. ما در این زمینه طی چند دهه گذشته تجارب ارزشمندی به دست آورده‌ایم و باید نقاط قوت و ضعف خود را به‌دقت احصا کنیم. وی با اشاره به اختلاف دیدگاه‌ها درباره برخورد علنی و رسانه‌ای با متخلفان درون قوه قضائیه افزود: لازم است آسیب‌شناسی دقیقی انجام دهیم تا مشخص شود رویه‌های گذشته تا چه اندازه اثربخش بوده‌اند. بر همه مسئولان و کارکنان قضایی فرض است که نسبت به صیانت از مجموعه قوه قضائیه و همکاران خود اهتمام داشته باشند.

■ کاهش اطاله دادرسی خواسته به حق مردم

رئیس دستگاه قضا همچنین تصریح کرد: در مبارزه با فساد خارج از قوه قضائیه نیز باید با بهره‌گیری از تجارب گذشته، اصلاح اشکالات و استفاده از رویه‌های کارآمد، عملکرد عدلیه را ارتقا دهیم.

اژه‌ای در پایان، کاهش اطاله دادرسی را یکی از مطالبات به‌حق مردم دانست و گفت: اگر می‌خواهیم اطاله دادرسی کاهش یابد، باید به کم کردن حجم کار محاکم و کاهش ورودی پرونده‌ها توجه ویژه داشته باشیم. امروز یکی از مهم‌ترین عوامل نارضایتی مردم از قوه قضائیه، تأخیر در رسید